

Vändra Gümnaasiumi HEV õpilaste toetamine

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel lähtutakse Vändra Gümnaasiumis kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

Eesmärk:

Toetada õpilaste arengut üldhariduse omandamisel lähtudes tema hariduslikest erivajadustest.

Ülesanne:

- haridusliku erivajadusega õpilase märkamine;
- õpiraskuse, ajutise mahajäämuse või andekuse väljaselgitamine;
- koostöö korraldamine õpilase, lapsevanema, klassijuhataja, aineõpetajate, tugispetsialistide, juhtkonna liikmete ja vajadusel kooliväliste spetsialistide vahel;
- tugisüsteemi ja õpiabi korraldamine.

Tugi- ja õpiabisüsteem on suunatud õpilastele, kelle:

- õpiraskused,
- tervises seisund (puue),
- käitumis- ja tundeeluhäired,
- andekus,
- pikemaajaline õppes eemalviibimine,
- kooli õppekeele ebapiisav valdamine

toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes, õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

Vändra Gümnaasiumi tugi- ja õpiabisüsteemi rakendamise etapid:

1. HEV õpilase esmane märkamine klassijuhataja, aineõpetaja, tugispetsialisti või kooliõe poolt.
2. Koostöö lapse, lapsevanema, õpetajate, tugispetsialistide, juhtkonna ja teiste erialaspetsialistide vahel.
3. Esmane tugi klassi- või aineõpetajalt.
4. Raskuste püsimise korral klassijuhataja, aineõpetajate ja tugispetsialistide poolt õpilase pedagoogilis-psühholoogiline jälgimine.
5. Vajadusel ümarlaua kokku kutsumine (lapsega tegelevate osapoolte kohtumine).
6. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (ÕIAK) avamine.
7. Koolisisese tugimeeskonna kaasamine. Õpiabi osutamine ja nõustamine

(sotsiaalpedagoog, eripedagoog, HEV-koordineerija).

8. Individuaalse õppekava (IÕK) määramine ja rakendamine.

9. Täiendava (trimestrite lõpus tugiõppe) õppetöö määramine.

10. Erispetsialistide uuringu soovitamise (kooliväline nõustamismeeskond)

12. Meetmed andekatele õpilastele.

Vändra Gümnaasiumi **tugimeeskonna koosseis**: HEV õppe koordineerija (HEVKo), õppejuht, eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog(id), õpetajaabid.

Tugimeeskonna koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele. Koosolekul osalevad vastavalt vajadusele tugimeeskonna liikmed, klassijuhatajad, aineõpetajad jne.

Tugi- ja õpiabimeetmete rakendamine:

- HEV õpilase märkamise - esmane õpilase haridusliku erivajaduse märkaja on enamasti klassiõpetaja, aineõpetaja või klassijuhataja. Klassijuhataja kogub edasise sekkumise planeerimiseks lisainformatsiooni lapse eelneva arengu, edasijõudmise, huvide, tervisliku seisundi jms kohta lapsevanemalt.
- Klassi- või aineõpetaja poolt diferentseeritud lähenemine ja individuaalne juhendamine ainetunni raames.
- Konsultatsioonitunnivälisel ajal - igal aineõpetajal on vähemalt üks kord nädalas kindel konsultatsiooniaeg, millal on võimalik saada lisaõpet (või lepitakse kokku mõlemale osapoolle, nii õpilasele kui ka õpetajale, sobiv aeg).
- Järele vastamine (mitterahuldavale hindetele sooritatud tööd).

Tugimeeskonna ümarlaua kokkukutsumine

Kutsutakse kokku ümarlaud, kus osalevad laps, lapsevanem, klassijuhataja, sõltuvalt juhtumist ja vastavalt vajadusele õppejuht, HEVKo, teised tugispetsialistid, aineõpetajad, kooliõde ja erispetsialistid (KOV esindaja, lastekaitsepspetsialist jt). Ümarlauas arutatakse tekkinud probleemide põhjuseid, tagajärgi, millist abi on osutatud ning millised on tulemused. Koostatakse edasine tegevuskava ja sõlmitakse osapoolte vahel vastavad kokkulepped, mis fikseeritakse protokollis või kantakse ÕIAK-le.

Märkamise ja esmase õpiabi osutamise perioodil avatakse õpilasele individuaalse arengu kaart (ÕIAK). Selle avab HEVKo või klassijuhataja. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmine toimub e-koolis.

Raskuste püsimise korral kasutatakse haridusliku erivajaduse täpsemaks väljaselgitamiseks:

- pedagoogilis-psühholoogilist hindamist,
- erinevates tingimustes õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust,
- õpilast ja tema kasvukeskkonda (eakohane toimetulek, sotsiaalsed oskused) puudutava lisateabe koondamist,
- õpilase logopeedilisi uuringuid

Saadud tulemusi kajastatakse õpilase individuaalse arengu kaardil ning kokkuvõtte ja soovitude alusel otsustatakse vajalike tugimeetmete rakendamine. Koostööd erinevate tugispetsialistide vahel koordineerib HEV koordineerija. Klassijuhataja teavitab lapsevanemat määratud tugimeetmetest kirjalikult e-koolis. Individuaalse arengu kaarte täidetakse vähemalt korra õppeaastas.

Tugimeetmete osutamine

Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

- kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil ainealaseid teadmisi ja õpioskusi,
- arendatakse kognitiivseid oskusi,
- viiakse vajadusel läbi individuaal- või rühmaõpet õpilastele, kellele kooliväline nõustamismeeskond on soovitanud osajaga õpet ühes või mitmes õppeaines.
- logopeediline õpiabi, mille eesmärk on ennetada, vähendada ja ületada kõnelise arengu häireid lastel, kellel ilmnevad raskused enese suulisel ja/või kirjalikul väljendamisel ning lugemisel.

Üldise toe raames rakendatakse Vändra Gümnaasiumis järgmisi meetmeid:

- õpiabi tunnid väiksemas rühmas,
- individuaaltunnid,
- konsultatsioonitunnid,
- tundides õpetajaabi,
- tööde tegemiseks ajalimiidi pikendamine,
- IÕK,
- pikapäevarühmas õppimine,
- kõneravi tunnid,
- sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline tugi,
- väsimuse korral 4 päevane kontaktõpe nädalas (5-ndal koolipäeval teevad õppeülesandeid kodus vähemas mahus).

Kooli tugispetsialistid

Sotsiaalpedagoog tegeleb kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilastega.

Ülesanded

- Õpilaste sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoscuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine;
- Koolis esilekerkivate õpilaste sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.

Sotsiaalpedagoog on abiks:

- õpi- ja kohanemiskeskuste korral;
- probleemide korral, mis on seotud kaasõpilaste, õpetajate või lapsevanematega;
- kodu- ja koolivägivalla, riskikäitumise ning tõrjutuse korral;
- lapsevanemate kooli kutsumise korral;
- suhtlemisel lastekaitse-, sotsiaalhoolekande- ning korrakaitse-süsteemidega.

Sotsiaalpedagoog teeb koostööd kooli juhtkonna, tugimeeskonna, klassijuhatajate, lastevanemate, lastekaitse, politsei ja teiste ametkondadega ning tema eesmärk on õpilase toimetuleku toetamine läbi last ümbritseva võrgustiku toimiva koostöö. Oma töös arvestab sotsiaalpedagoog kutse-eetikat, et tagada lapse konfidentsiaalsus.

Logopeed

Ülesanded

- Õpilase kommunikatsioonivõime hindamine, kommunikatsioonihäiretega õpilaste väljaselgitamine, nende suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine ning neile sobiva suhtluskeskkonna soovitamine;
- Õpetajate toetamine õpilaste kommunikatsioonivõime arendamisel, taastamisel ning kompenseerimisel.

Eripedagoog

Ülesanded:

- õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste väljaselgitamine;
- õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel;
- õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses.

Individuaalse õppekava (IÕK) määramine

Individuaalne õppekava määratakse:

- kui õpilase individuaalse arengu toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist;
- õpitulemuste vähendamise/asendamise korral, kus IÕK rakendamine toimub koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel;
- kõigile LÕK õppel olevatele õpilastele, kes õpivad tavaklassi juures.

Täiendava õppetöö määramine

Täiendava õppetöö rakendamise põhimõtted ning täiendavale õppetööle jätmise tingimused ja kord on sätestatud kooli õppekavas.

Koduõppele määramine

Koduõppena mõistetakse väljaspool kooliruumi korraldatavat õpet. Koduõpet rakendatakse:

- kui õpilase tervise seisund ei võimalda tal kooli päevakavas ettenähtud õppes osaleda;
- kui vanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada.

Tervise seisundist tulenevat koduõpet korraldab kool koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Koduõpet vanema soovil korraldab ja rahastab vanem.

Elukohajärgse lastekaitse spetsialisti poole pöördumine

Kui õpilane puudub koolist mõjuva põhjuseta ning koolipoolsed tugi- ja mõjutusmeetmed ei ole andnud soovitud tulemusi, pöördub kool õpilase elukohajärgse lastekaitse spetsialisti poole.

Andekatele õpilaste toetamine

Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis, psühhomotoorne võimekus.

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse:

väga headest õpitulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel, valdkonna ekspertide hinnangutest väljaspool kooli.

Andekate õpilaste toetamine:

- ainekava laiendavate ülesannete andmine,
- omandatud materjali rakendamine ja näidete välja töötamine,
- projektõpe,
- vajadusel individuaalne õppekava,
- info jagamine õpilastele väljaspool kooli toimuvatest ainealastest üritustest,
- tunniväline tegevus (aineringid, projektides osalemine, individuaalsed konsultatsioonid, loengud jm),

- aineolümpiaadideks, konkurssideks jms ettevalmistamine,
- klubiline tegevus väljaspool kooli, suunamine huvikoolidesse, TÜ Teaduskooli jm,
- osalemine koolivälistel ainealastel üritustel, võistlustel, konkurssidel,
- koostöö aineõpetajatega, spetsialistidega,
- uurimustööde/ loovtööde juhendamine.

Tugimeetmete rakendamise lõpetamine.

Tugimeetmete rakendamise perioodil hindab HEVko koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust vähemalt kord õppeaastas ning edastab ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks:

- meetme rakendamise lõpetamine meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil,
- meetme vahetamine või muu meetme lisamine,
- täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovitamine.